

НОРМАТИВНО-ПРАВОВИЙ ВИМІР РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ІНДУСТРІЇ В УКРАЇНІ

Стаття присвячена дослідженню об'єктивних та суб'єктивних чинників, які спонукають Україну до вдосконалення нормативно-правового регулювання туристичної діяльності, вагому роль відіграють і внутрішні: політико-економічні та, що не менш важливо, – соціальні. У статті звертається увага на конференції, яка відбулась в 1988 році у Ванкувері «Туризм як впливова сила збереження миру». На вказаному заході пролунали заклики до поширення та пропаганди туризму як гарантії миру й безпеки. У статті відзначається, що перспективний розвиток туризму в Україні також суттєво вплине на зайнятість населення і як наслідок – на рівень його добробуту. Туризм – один із дієвих чинників формування толерантного неконфліктного середовища в державі. У статті піднімаються питання про створення сприятливої законодавчої атмосфери для діяльності таких компаній в Україні, що потребують відповідних змін у Господарському й Податковому кодексах, Законах України «Про господарські товариства», «Про ліцензування видів господарської діяльності» та ін.

Туризм – один із пріоритетних напрямів економічного розвитку України, що підтверджено й у прийнятій Верховною Радою Постанові «Про Рекомендації парламентських слухань на тему: «Розвиток туристичної індустрії як інструмент економічного розвитку та інвестиційної привабливості України»» від 13.07.2016 № 1460-19. Як центральноевропейська держава із багатим історико-культурним спадком та значними природним ресурсами Україна має великий туристичний потенціал і поки що нереалізовані можливості для поповнення бюджету за рахунок надходжень із цієї сфери. Однак тривалий час туристична діяльність, що могла би стати одним із чинників економічного зростання країни, залишається маргінальною, а заяви керівництва держави про орієнтування на її розвиток – переважно декларативними. Координаційна рада з питань туристичної діяльності, що діє при Кабінеті Міністрів України, фактично не реалізує покладені на неї обов'язки, досі

не розроблена державна програма в галузі туризму на поточний період, відсутня продумана інформаційна політика щодо туристичних ресурсів України тощо.

Тож закономірно, що нормативно-правове регулювання туристичної галузі України неодноразово привертало до себе увагу вчених. До цього питання зверталися В. В. Александров, В. І. Биркович, С. О. Дітковська, В. Ф. Кифяк, Є. В. Козловський, П. В. Мельник, Н. Д. Свірідова, Г. Г. Старостенко, Л. М. Томаневич, І. М. Школа та ін. Однак окремі його аспекти, зокрема пов'язані із законодавчим гарантуванням безпеки туристів та економічної безпеки суб'єктів туристичної діяльності, досі потребують докладнішого висвітлення. Метою пропонованої статті є аналіз правового аспекту регулювання туристичної галузі України в контексті визначення його потенційної здатності забезпечити розвиток туризму в державі.

Туристична діяльність має ґрунтуватися на чітко визначеній правовій основі. В Україні основу системи туристичного законодавства утворюють Конституція України, міжнародно-правові акти у сфері відповідної діяльності, Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про туризм»» від 18.11.2003 як спеціальний нормативно-правовий акт, а також підзаконні нормативно-правові акти у сфері туризму. Однак на сьогодні законодавча база регулювання туристичної індустрії потребує удосконалення й приведення у відповідність із європейськими стандартами.

Попри членство України у ВТО й позірне удосконалення законодавства реальне застосування задекларованих правових норм в галузі туризму залишається болючим питанням.

Необхідність врахування європейського досвіду правового регулювання туристичної галузі – проблема, яка привертала увагу неодноразово й раніше. З 1997 року Україна стала дійсним членом Всесвітньої туристичної організації, Статут якої, прийнятий 1970 року, є одним з найважливіших міжнародно-правових актів у сфері регулювання туристичної індустрії. Серед пріоритетних напрямів діяльності організації – спрощення туристичних обмінів і уніфікація формальностей та визначення й узгодження законодавчого порядку регулювання туризму. Однак попри членство України у ВТО й позірне удосконалення законодавства реальне застосування задекларованих правових норм в галузі туризму залишається болючим питанням, яке через підписання Угоди про асоціацію набуло нового звучання.

У затвердженому розпорядженні Кабінету Міністрів України від 17.09.2014 р. № 847-р Плані заходів з імплементації Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, на 2014-2017 роки є глава 16 «Туризм», якою передбачено низку заходів, спрямованих на реалізацію положень ст. 399-402 Угоди. Зокрема йдеться про:

- розроблення проекту Стратегії розвитку туризму та курортів до 2025 року та проектів державних цільових програм для реалізації Стратегії;

- підготовку та подання пропозицій щодо внесення змін до Закону України «Про туризм»;

- розроблення технічного регламенту про організовані туристичні подорожі, відпочинок з повним комплексом послуг та комплексні турне відповідно до Директиви Ради ЄС від 13 червня 1990 р. № 90/314/ЄЕС;

- розроблення національних стандартів як доказової бази до технічного регламенту про організовані туристичні подорожі, відпочинок з повним комплексом послуг та комплексні турне; установлення постійного діалогу з метою спільного представлення туристичних можливостей України, участі в освітніх програмах, проведення засідань робочих груп з туризму та інших заходів з державами-членами ЄС [3].

Відповідно до Плану імплементації Директиви Ради ЄС 90/314/ЄЕС про організовані туристичні подорожі, відпочинок з повним комплексом послуг та комплексні турне має бути активізований процес узгодження національних стандартів із європейськими, які підлягають добровільному застосуванню серед країн-членів ЄС [7].

Поряд із зовнішньополітичними чинниками, які спонукають Україну до вдосконалення нормативно-правового регулювання туристичної діяльності, вагому роль відіграють і внутрішні: політико-економічні та, що не менш важливо, – соціальні. Ще в 1988 році на конференції у Ванкувері «Туризм як впливова сила збереження миру» пролунали заклики до поширення та пропаганди туризму як гарантії миру й безпеки. Перспективний розвиток туризму в Україні також суттєво вплине на зайнятість населення і як наслідок – на рівень його добробуту. Туризм – один із дієвих чинників формування толерантного неконфліктного середовища

в державі. Однак в Україні на сьогодні існують об'єктивні чинники, що стримують його розвиток, серед яких:

- відсутні державна політика у сфері туризму, стратегії і програми розвитку туризму та курортів;
- численних трансформацій зазнавав центральний орган виконавчої влади у сфері туризму;
- Координаційна рада з питань туристичної діяльності, що діє при Кабінеті Міністрів України, фактично не виконувала свого призначення;
- глава 16 «Туризм» Плану заходів з імплементації Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, на 2014-2017 роки, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2014 року № 847-р не реалізовувалася;
- не був врахований міжнародний досвід розвитку туризму;
- Україна зазнала територіальних втрат, на її території тривають воєнні дії;
- політичне та економічне життя держави є нестабільним [6].

Існує низка соціальних факторів стримування розвитку індустрії, які не враховані й стосуються проблеми опосередковано, але без належної уваги до них Україну навряд чи вдасться зробити привабливим туристичним об'єктом.

Такий перелік чинників стримування наведений у Рекомендаціях парламентських слухань на тему: «Розвиток туристичної індустрії як інструмент економічного розвитку та інвестиційної привабливості України». Однак він видається неповним, оскільки існує низка соціальних факторів, які не враховані й стосуються розвитку власне туризму опосередковано, але без належної уваги до них Україну навряд чи вдасться зробити привабливим туристичним об'єктом. Йдеться перш за все про ті, що впливають на можливість держави забезпечити безпеку туристам, які перебувають на її території, зокрема про здоров'я, духовний рівень і добробут місцевого населення.

У Концепції національної безпеки України зазначено: «Викликає тривогу загроза фізичному здоров'ю нації» [4]. Її витoki варто шукати практично в усіх сферах життя і діяльності держави, а найяскравіше виявляється ця загроза в кризовому стані систем охорони здоров'я і соціального захисту населення, стрім-

кому зростанні споживання алкоголю і наркотичних речовин. Наслідками цього глибокого системного процесу є різке скорочення народжуваності і середньої тривалості життя, погіршення здоров'я людей, деформація демографічного і соціального складу суспільства, підриз трудових ресурсів як основи виробництва, ослаблення фундаментального осередку суспільства – сім'ї. Такий розвиток демографічних процесів зумовлює зниження етичного, духовного і творчого потенціалу суспільства. Проте необхідно відзначити, що, незважаючи на серйозність вказаних проблем, фактично не зроблено жодних серйозних дій, спрямованих на їх вирішення. У результаті спостерігаємо процес деградації і руйнування генофонду народу й відповідно – формування негативного образу українця й непривабливого туристичного іміджу України.

Тож серед рекомендацій, затверджених згаданою постановою ВРУ у результаті проведення парламентських слухань з питань розвитку туризму, мало би бути доручити Міністерству охорони здоров'я України не тільки вжити заходів для забезпечення підготовки Державного кадастру природних лікувальних ресурсів України [6], а й реалізувати програми щодо оздоровлення населення, а Міністерству освіти і науки України – не тільки забезпечити галузь фахівцями, а й вжиття заходів, спрямованих на підвищення освітньо-культурного рівня населення, зокрема в галузі охорони здоров'я.

З метою виходу зі складної ситуації, яка склалася в державі, забезпечення національної безпеки, захисту культурної, духовно-етичної спадщини, історичних традицій і норм суспільного життя нові доктрини здорового способу життя повинні включати такі найважливіші складові, як: освіченість, турботу про власне здоров'я, потребу в творчій праці, духовність і чисте навколишнє середовище. Саме розвиток цих цінностей, а особливо – поліпшенню здоров'ю і безпеки суспільства сприяє розвитку туризму. Тому потрібне розроблення ефективних заходів, спрямованих на імплементацію тієї низки законодавчих актів і програм, яка вже прийнята у сфері охорони здоров'я населення, і головне – необхідне усвідомлення того, що це й важлива передумова економічного благополуччя держави, зокрема й розвитку туристичної галузі. Зокрема йдеться про Закони України «Про санітарно-епідеміологічне благополуччя населення», «Про внесення змін до Закону України «Про якість та

безпеку харчових продуктів та продовольчої сировини»», цільову програму «Радіаційна безпека: моніторинг навколишнього середовища і здоров'я населення» тощо.

Сьогодні в Україні особливу тривогу викликає зростання захворювань, які передаються статевим шляхом у підлітків і молоді, зростає кількість тих, хто вживає наркотики й алкоголь (зокрема пиво). Вільний продаж пива, що не є в нашій країні алкогольним продуктом, та низька його вартість – одна з причин розвитку алкоголізму серед молоді. Епідемія наркоманії навряд чи може бути ефективно зупинена тільки посиленням боротьби з незаконним обігом наркотиків. Наркоманія – це втеча від реальності в світ ілюзій, тому державі потрібно не тільки боротися з наркотиками, а й створювати умови життя, від яких не потрібно тікати в світ ілюзій, а саме туристична подорож дозволяє втекти від буденного в світ прекрасного, але не ілюзорного. Тож Міністерство соціальної політики також має брати активну участь у розвитку туристичної індустрії, що може сприяти зменшенню такого негативного явища як наркоманія.

Звичайно, воєнні дії, які відбуваються на Сході України, теж формують негативний туристичний образ України і шкодять розвитку туристичної індустрії, оскільки туристи відмовляються від подорожі туди, де їх життя може опинитися під загрозою, що й було відзначено під час парламентських слухань. Однак у цілому частка туристів, що постраждали від воєн, внутрішньополітичних конфліктів і тероризму – тобто явищ, викликаних перш за все політичними причинами, – відносно невелика. Основну ж загрозу для їхньої безпеки становлять кримінальні прояви: грабежі, крадіжки, шахрайство, вбивства та ін. – рівень злочинності, що переважно зумовлений чинниками соціальними. Низький рівень злочинності на престижних курортах пояснюється перш за все поведінкою місцевого населення, чий добробут безпосередньо залежить від туризму. Це примушує його виявляти підвищену «свідомість» і гостинність. Звідси – потреба системних державних заходів, зокрема законодавчих, спрямованих на підвищення добробуту населення, зниження рівня безробіття, покращення медичного обслуговування тощо.

Необхідні системні державні заходи, зокрема законодавчі, спрямовані на підвищення добробуту населення, зниження рівня безробіття, покращення медичного обслуговування.

Ситуація, що склалася в туристичній сфері в Україні, вимагає активного пошуку засобів подолання кризових явищ та інтенсифікації виробництва туристичного продукту, із забезпеченням необхідної його якості. Відповідно до Рекомендацій передбачено низку заходів, які мають забезпечити покращення туристичного середовища в Україні, зокрема йдеться про реформування туристичного законодавства в напрямі приведення його у відповідність із провідними світовими практиками ведення бізнесу, забезпечення стимулювання в'їзного і внутрішнього туризму та удосконалення механізмів фінансового забезпечення відповідальності туроператора та турагента перед туристами, створення державного реєстру суб'єктів туристичної діяльності; спрощення процедур та скорочення строків видачі дозвільних документів і погоджень на проектування та будівництво готелів, санаторно-курортних закладів, об'єктів відпочинкової та оздоровчої інфраструктури; внесення необхідних змін до державних стандартів України в галузі туризму тощо.

Водночас низка питань залишаються висвітленими недостатньо. Наприклад, що стосуються законодавчого стимулювання діяльності великих туристичних корпорацій на українському ринку. Значною мірою це пов'язано із фактичною відсутністю таких на сьогодні, але законодавча невизначеність лише уповільнить їх появу. Досвід держав із розвиненим туристичним сектором економіки свідчить, що на прискорення розвитку туристичної галузі позитивний вплив має модернізація життя суспільства, що особливо помітно на практиці великих міжнародних компаній. Оснащення найсучаснішими автоматизованими системами управління і зв'язку дозволяє їм оперативно вивчати і задовольняти потреби і інтереси туристів. Найбільшого розвитку подібні великі компанії досягли в розвинених країнах. У Франції, наприклад, на частку 13 найбільших туристичних корпорацій припадає 50 % турів, що реалізуються; в Німеччині 3 найбільші туристичні корпорації «TUI», «Nekkerman» і «ITS» зосередили в своїх руках 70 % ринку.

Важливою особливістю сучасного етапу розвитку міжнародного туризму і зміни його організаційних форм є проникнення в туристичний бізнес транспортних, торгових, банківських, промислових та страхових компаній. Транспортні компанії надають як окремі види послуг, так і пропонують самостійно розроблені тури на осно-

ві готельної бази. Такі фірми організовують обслуговування на основі ділових відносин з готельними й іншими підприємствами на звичайних умовах туроператора. Торгові фірми стали активно займатися реалізацією туристичних послуг приблизно з початку 70-х років XX століття.

Промислові фірми, які представляють в першу чергу галузі, що обслуговують туристичний бізнес, на основі системи участі стали включати в свою структуру туристичні фірми. Помітно посилилося проникнення банків і страхових компаній в сферу міжнародного туризму шляхом придбання всього або частини контрольного пакету акцій. Володіючи розгалуженою мережею філіалів і великим штатом страхових агентів, банки і страхові компанії стали успішно здійснювати ці операції, одержуючи додатковий прибуток за рахунок економії на комісії, що виплачується турагенту. Тури, пропоновані банками, як правило, дешевші, ніж у турагентів. Крім того, банки і страхові компанії мають власні автоматизовані системи обліку й управління, у пам'яті яких закладені всі основні дані про вкладників і застрахованих осіб. Це дозволяє їм здійснювати цілеспрямовану розсилку реклами й інформації, пропонуючи клієнту такі тури, які можуть відповідати його інтересам і коштам.

Отже, постає питання про створення сприятливої законодавчої атмосфери для діяльності таких компаній в Україні, що потребує відповідних змін у Господарському й Податковому кодексах, Законах України «Про господарські товариства», «Про ліцензування видів господарської діяльності» та ін.

Законодавство жодної з європейських країн не містить заборони туроператорам провадити діяльність в інших секторах туристичної галузі.

На сьогодні ж можливість появи таких компаній обмежені чинним законодавством. Наприклад, положенням галузевого закону про «виключну туроператорську діяльність», яким заборонено туроператорам провадити діяльність в інших секторах туристичної галузі. «Законодавство жодної з європейських країн не містить такої заборони, навпаки, туроператорів заохочують до діяльності в інших сферах туристичної галузі» [9].

Водночас обмежена й діяльність дрібних суб'єктів господарювання галузі. Відповідно до чинного законодавства, зокрема ч.4 ст. 15 Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про

туризм»», умовою здійснення діяльності у сфері в'їзного туризму є фінансове забезпечення відповідальності суб'єкта господарювання в обсязі 10 тис. євро – такі фінансові гарантії для представників малого та середнього туристичного бізнесу здебільшого є непосильними.

Тож нормативно-правового врегулювання потребує і мале підприємництво в сфері туристичної індустрії, яке має суттєві перспективи у зв'язку із розвитком зеленого туризму та популярністю «бюджетних» подорожей, обираючи які туристи зупиняються у приватних садибах або недорогих хостелах. На законодавчому рівні йдеться, наприклад, про вдосконалення нормативно-правового забезпечення діяльності агросадіб як суб'єктів туристичної діяльності, які надають послуги у сфері сільського туризму та туризму в сільській місцевості. Крім того, потребує врегулювання і діяльність власників гостьових квартир як фізичних осіб, які здійснюють розміщення туристів, не сплачуючи при цьому податки й туристичний збір.

Тож чинне туристичне законодавство не створює сприятливих умов для розвитку вітчизняної туристичної індустрії чи залучення іноземних інвестицій у її розвиток. Реформування потребують не тільки спеціальні нормативно-правові акти в галузі туризму (Закон України «Про туризм», «Про спеціальну економічну зону туристсько-рекреаційного типу «Курортотопіс Трускавець», Ліцензійні умови провадження туropolиторської діяльності, Інструкція щодо організації та проведення туристських спортивних походів з учнівською та студентською молоддю тощо), а й загальні, наприклад, Цивільний, Господарський, Податковий та Земельний кодекси, Кодекс законів про працю України, закони України «Про страхування», «Про курорти», «Про ліцензування видів господарської діяльності», «Про охорону навколишнього природного середовища» тощо. Так, щодо податкового законодавства йдеться про[6]:

- встановлення пільгової ставки податку на додану вартість для готелів та інших місць розміщення туристів,
- зменшення ставки податку на прибуток туристичних операторів,
- звільнення операцій з експорту туристичних послуг від податку на додану вартість, запровадження податкових преференцій для туристичних підприємств, що надають послуги соціальним

категоріям туристів (школярам, студентам, пенсіонерам, особам з обмеженими можливостями) тощо.

Потрібна низка законодавчих заходів, спрямованих на забезпечення економічної безпеки готелів.

Крім того, потрібна низка законодавчих заходів, спрямованих на забезпечення економічної безпеки готелів – стану захищеності їх життєво важливих інтересів від внутрішніх і зовнішніх загроз (джерел небезпеки), сформоване адміністрацією і колективом готелю шляхом реалізації системи заходів правового, економічного, організаційного, інженерно-технічного і соціально-психологічного характеру. Діяльність по забезпеченню економічної безпеки готелю складається з чотирьох основних напрямків:

- 1) захист матеріальних і фінансових цінностей;
- 2) захист персоналу;
- 3) захист інтелектуальної власності (у тому числі й комерційної таємниці);
- 4) інформаційне забезпечення комерційної діяльності готелю в ринкових умовах.

За оцінками експертів, витрати на створення системи безпеки підприємства та його оптимальне функціонування можуть досягати 25% всіх витрат на забезпечення функціонування готелю. Проблеми власної економічної безпеки виникають перед кожним готелем не лише в кризові періоди, але і при роботі в стабільному середовищі, хоча комплекс розв'язуваних при цьому цільових задач має істотні розбіжності.

Удосконалення нормативно-правового регулювання туристичної діяльності в Україні – одне із нагальних питань її соціально-економічного розвитку. Подальший поступ демократії, політична стабільність, визначення пріоритетних напрямків економічного поступу та реформування чинного законодавства мають забезпечити створення високоприбуткової туристичної галузі, яка задовольнить потреби внутрішнього та міжнародного туризму з урахуванням природно-кліматичного, рекреаційного, соціально-економічного та історико-культурного потенціалу країни, її національних особливостей. Розвиток туризму вимагає від держави формування сприятливих правових умов для вітчизняних суб'єктів туристичної діяльності, позитивного туристичного іміджу країни, що перебуває у тісному зв'язку із загальним рівнем добробуту та культури населення, та залучення іноземних інвестицій. Тому

для стимулювання туризму потрібно удосконалити й привести у відповідність із законодавством ЄС не тільки галузеві закони, а й податкове, господарське, трудове, земельне та ін. законодавство і головне – створити систему механізмів заохочення розвитку вітчизняного туристичного бізнесу та іноземного туризму в Україні.

Бібліографічний список:

1. Про внесення змін до Закону України «Про туризм»: Закон України від 18.11.2003 р. № 1282-IV // Урядовий кур'єр. – 2003. – №244.
2. Про затвердження Державної програми розвитку туризму на 2002-2010 роки: постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2002 р. № 583 // Офіційний вісник України. – 2002. – № 18.
3. Про імплементацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: розпорядження Кабінету Міністрів України від 17.09.2014 р. № 847-р // Офіційний вісник України. – 2014. – № 77.
4. Про Концепцію (основи державної політики) національної безпеки України: постанова Верховної Ради України Про Концепцію (основи державної політики) // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 10.
5. Про Програму розвитку туризму в Україні до 2005 року: постанова Кабінету Міністрів України від 28.06.1997 № 702 (втрата чинності від 29.04.2002 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/702-97-%D0%BF>.
6. Про Рекомендації парламентських слухань на тему: «Розвиток туристичної індустрії як інструмент економічного розвитку та інвестиційної привабливості України»: постанова Верховної Ради України від 13.07.2016 р. № 1460-VIII // Голос України. – 2016. – № 137.
7. Про схвалення розробленого Міністерством інфраструктури плану імплементації Директиви Ради ЄС від 13 червня 1990 р. 90/314/ЄЕС про організовані туристичні подорожі, відпочинок з повним комплексом послуг та комплексні турне: розпорядження Кабінету Міністрів України 11.03.2015 № 200-р // Офіційний вісник України. – 2015. – № 21.
8. Гаврилишин І. П. Туризм України: проблеми і перспективи / І. П. Гаврилишин. – К., 2004. – С. 38-43.
9. Жук І. З. Нормативно-правове регулювання діяльності суб'єктів туристичної галузі в Україні [Електронний ресурс] / І. З. Жук // Економіка. Управління. Інновації. – 2013. – № 2. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/eui_2013_2_26.

10. Цибух В. І. Стан і перспективи розвитку туризму в Україні / В. І. Цибух // Туристично-краєзнавчі дослідження. – К., 2009. – С. 52-59.

Статья посвящена исследованию объективных и субъективных факторов, которые побуждают Украину к совершенствованию нормативно правового регулирования туристической деятельности, весомую роль играют и внутренние: политико-экономические и, что не менее важно, – социальные. В статье обращается внимание на конференции, которое состоялось в 1988 году в Ванкувере «Туризм как влиятельная сила сохранения мира». На указанном мероприятии прозвучали призывы к распространению и пропаганде туризма как гарантии мира и безопасности. В статье отмечается, что перспективное развитие туризма в Украине также существенно повлияет на занятость населения и как следствие – на уровень его благосостояния. Туризм – один из действенных факторов формирования толерантной неконфликтной среды в государстве. В статье затрагиваются вопросы о создании благоприятной законодательной атмосферы для деятельности таких компаний в Украине, которая нуждается в соответствующих изменениях в Хозяйственном и Налоговом кодексах, Законах Украины «О хозяйственных обществах», «О лицензировании видов хозяйственной деятельности» но др.

The article is devoted research of objective and subjective factors which induce Ukraine to perfection normatively legal adjusting of tourist activity, a ponder able role is played and internal that it is no less important, – social. Attention at conference, which took place in 1988 year in Vancouver «Tourism as influential force of peacekeeping, applies in the article». On the indicated measure appeals sounded to distribution and propaganda of tourism as to the guarantee of the world and safety. In the article marked, that perspective development of tourism in Ukraine also substantially will influence on employment of population and as a result – on the level of his welfare. Tourism – one of effective factors of forming of tolerant unconflict environment in the state. In the article questions are affected about creation of favorable legislative atmosphere for activity of such companies in Ukraine which needs the proper changes in the Economic and Tax codes, Laws of Ukraine «On economic societies», «About licensing of types of economic activity» but other.

Стаття надійшла до редколегії 28.09.2016